

SLOVENSKI GEOGRAFI V TUJEM ZNANSTVENEM TISKU

Vladimir Klemenčič *

Odličnost geografskega znanstvenoraziskovalnega dela pomeni vključevanje v mednarodne tokove s hkratnim ustreznim odmevom v širši družbeni praksi v Sloveniji. Tako vrednost pa dosega znanost tedaj, ko je raziskovalno delo zasnovano tako, da so vsi členi, kot so fantazija, filozofija, teorija, metodologija in aplikacija v delovni zasnovi raziskav med seboj povezani v enotno verigo. Podobno, kakor ostale znanstvene discipline, čaka tudi slovensko geografijo splošno ocenjevanje njene stanja z vidika njene odličnosti in to tako, da se bomo geografi sami podvrgli kompleksni analizi njenega položaja v sklopu znanosti z vidika njene disciplinarnosti, interdisciplinarnosti, multidisciplinarnosti, aplikativnosti ter družbene učinkovitosti.

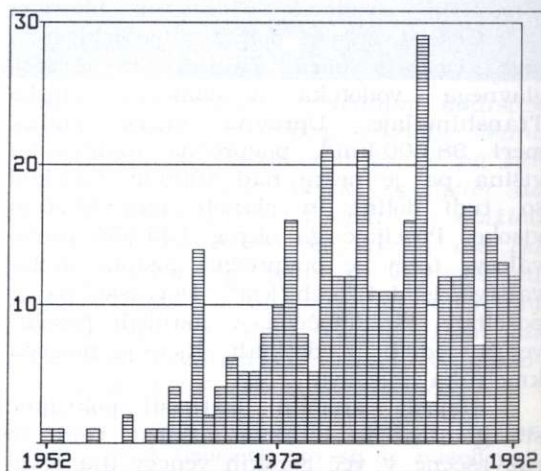
Med najustreznejše indikatorje odličnosti geografije sodi gotovo objavljane rezultate raziskovalnega dela v tujem in domačem geografskem in negeografskem tisku ter sprotne posredovanje rezultatov široki javnosti preko sredstev javnega obveščanja. Kot uvod v ocenjevanje geografske znanosti ter stanja in razvoja slovenske geografije nam služi kratek pregled le-teh po državah in po vsebini ter po številu prispevkov posameznikov, raziskovalnih skupin ter geografskih inštitucij. Podrobni pregled bo skupaj s podrobnejšo analizo objavljen v 3. številki Geografskega obzornika.

Analizo bibliografskih geografskih enot objavljenih v tujini smo opravili za vsa povojna leta. Do leta 1951, ko so bile državne meje še skoraj hermetično zaprte in je bilo mednarodno sodelovanje skoraj povsem onemogočeno, nismo mogli v tujem tisku zaslediti nobene objave slovenskega avtorja. Od leta 1952 pa do konca leta 1992 pa je 55 slovenskih geografov objavilo v tujini po sicer še nepopolnih podatkih za leto 1992 kar 430 prispevkov, od katerih je 98 obsegalo le do dveh strani teksta v obliki izvlečkov ali kratkih analiz. Število objav v tujini se je iz leta v leto stopnjevalo ustrezno organiziranosti slovenske geografije po geografskih inštitutih. Še pomembnejše pa je dejstvo, da se z rastjo števila objav, zlasti v zadnjih dveh desetletjih, jasno izraža opuščanje regionalne opisnosti ter analitičnosti po geografskih vejah in prehaja na problemsko ter timsko zasnovanost raziskovalnega dela. To je pogojevalo interes mednarodne znanosti za postopno vključevanje slovenske geografije v mednarodne tokove z objavljanim posameznih članov ali skupine prispevkov po zbornikih ali

posameznih revijah. Hitra rast števila objavljenih razprav slovenskih geografov je tudi rezultat prisotnosti le-teh v mednarodnih projektih, na mednarodnih kongresih in simpozijih ter velikega odziva na vabljenja predavanja na tujih univerzah.

Slovenska geografija se je v zadnjih štiridesetih letih z delitvijo dela in problemsko zasnovanostjo med posameznimi slovenskimi geografskimi inštitucijami postopoma, z vse širše zasnovanim programom, vključevala v mednarodne tokove. Svoj višek je dosegla v zadnjih treh letih ob promociji Slovenije v njenem boju za osamosvojitve in mednarodno priznanje v obliki številnih znanstvenih razprav (40), leta 1992 pa z devetimi prispevki v posebnem zborniku Bayreutske Univerze z naslovom "Slowenien auf dem Weg in die Marktwirtschaft". Slovenska geografija je dobila svojo potrditev v razpravah, ki so tiskane v skoraj vseh evropskih državah, zlasti srednjeevropskih, pa tudi na drugih kontinentih (Amerika, Avstralija). Dobila je tudi svoje priznanje v pravilnem izboru tematike ter njeni teoretični in metodološki zasnovanosti. Pri tem je bilo ves čas v ospredju proučevanje problematike krasi, podeželja, turizma, prometa ter problemov urbanizacije, deagrarizacije, alpskega pastirstva, prebivalstva in regionalnega planiranja. V najnovejšem času pa z vključitvijo mlade generacije geografov pridobiva svoj sloves na problemih geoekologije, naravnih nesreč, pri političnogeografskih temah in računalniški metodologiji geografskega proučevanja.

Slika 1: Število v tujini objavljenih prispevkov slovenskih geografov med letoma 1952 in 1992.

* član Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije in ambasador Republike Slovenije v znanosti.